Prima instanţă: Judecătoria Hînceşti, sediul central, judecător - Bulat Emil
Dosarul nr. 2ri-348/24
2-18092451-02-2ri-27062024

D E C I Z I E

14 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Pulbere Ruxanda
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,
în procesul de insolvabilitate a SA ”VINURI IALOVENI”,
la cererea Serviciului Fiscal de Stat cu privire la intentarea procedurii de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, în proces de insolvabilitate,
împotriva încheierii Judecătoriei Hînceşti, sediul central, din 28 martie 2024,

a c o n s t a t a t :

Pretenţiile din acţiune:

În procedura Judecătoriei Hînceşti, sediul central, se află în examinare cauza civilă cu nr. 2i-41/2018, la cererea introductivă înaintată de debitorul SA ”VINURI IALOVENI”, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa sa.

La 06 decembrie 2010, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, a depus cerere de validare a creanţei în mărime de 2.472.989,62 lei, la rangul III şi 659.384,85 lei la rangul VI, iar conform tabelului definitiv al creanţelor, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, ca instituţie specializată de reprezentare a Bugetului Public Naţional, a fost validat cu suma de 1.136.114,05 la rangul III şi 390.324,62 lei la rangul VI. Restul sumei solicitate a fost divizată faţă de Casa Naţională de Asigurări Sociale.

La 04 ianuarie 2022 Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul reprezentantului Garbuz Valeriu, în baza procurii, a depus o cerere cu privire la intentarea procedurii de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI” în proces de insolvabilitate.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul central, din 28 martie 2024, a fost admisă cererea administratorul insolvabilităţii SA ”VINURI IALOVENI” - Cuculescu Corneliu şi s-a scos de pe rol cererea depusă Garbuz Valeriu, în interesele Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de faliment faţă de SA ”VINURI

IALOVENI”, în temeiul art. 267 lit. c) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Pretențiile din recurs:

La 10 aprilie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul central, din 28 martie 2024, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanţei de fond, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie respinsă cererea cu privire la scoaterea de pe rol a cererii Serviciului Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de faliment față de SA ”VINURI IALOVENI”.

În motivarea cererii de recurs, partea recurentă a indicat că încheierea primei instanţe este nemotivată, neîntemeiată, ilegală şi urmează a fi casată integral, dat fiind că instanţa a încălcat şi aplicat greşit normele de drept material şi a dat apreciere greşită probelor invocate.

În acest context a susținut, că cererea Serviciului Fiscal de Stat cu privire la intentarea procedurii falimentului faţă de debitorul SA ”VINURI-IALOVENI”, semnată de către reprezentantul Garbuz Valeriu, urma a fi catalogată ca un demers către instanţă de a acţiona în conformitate cu Legea insolvabilităţii. Or, în conformitate cu art. 115 alin. (1) lit. b) şi art. 204 alin. (8) din Legea insolvabilităţii, instanţa de insolvabilitate din oficiu urma să emită încheierea de intentare a procedurii falimentului faţă de debitorului SA ”VINURI IALOVENI”.

Totodată, a menționat faptul că prin procura reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat, acesta este împuternicit să reprezinte interesele Serviciului Fiscal de Stat cu dreptul de a întocmi şi a depune toate actele de procedură în cadrul derulării procesului de insolvabilitate şi lichidare a întreprinderilor.

Astfel consideră că, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Garbuz Valeriu, a avut împuternicirile necesare pentru întocmirea şi depunerea cererii cu privire la intentarea procedurii falimentului faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, acestea fiind anexate la cerere.

La cererea de recurs reprezentanții intimatei SA ”VINURI-IALOVENI”, administratorul Cuculescu Corneliu și Președintele Odagiu Ștefan au prezentat referința, prin care și-au exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Termenul declarării recursului:

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data comunicării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La caz, Colegiul civil reține că, încheierea contestată a fost emisă la data de 28 martie 2024, iar recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat a fost depus la data de 10 aprilie 2024, astfel că, în raport cu normele legale citate supra, instanța consideră că recursul a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, instanța consideră că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin.(4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă, că la data de 12.05.2010 directorul general interimar al SA ”VINURI IALOVENI”, Boico Ecaterina, s-a adresat în judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de întreprinderea fondată, invocând incapacitatea de plată a acesteia.

Prin încheierea Curţii de Apel Chișinău din 14 mai 2010 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SA ”VINURI IALOVENI”, or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, nr. 4, c/f *****, contul bancar: *****în BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, filiala nr. 3 c.b. – FTMD2X853 cu privire la intentarea în privința sa a procesului de insolvabilitate. A fost numit în calitate de administrator provizoriu al SA ”VINURI IALOVENI”, Tabuncic Oleg, deținătorul certificatului nr. 14278 din 11.12.2009 eliberat de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. S-a înlăturat administrația debitorului de la gestionarea patrimoniului și întreprinderii, cu transmiterea tuturor ștampilelor, actelor contabile administratorului provizoriu. S-a pus sechestru pe toate bunurile debitorului, conturile bancare și corespondența comercială. S-a suspendat executarea silită asupra bunurilor debitorului; s-a pus sub interdicție înstrăinarea de către debitor al bunurilor sale. S-a obligat administratorul provizoriu pe perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate să coordoneze orice acțiune a sa cu instanța de judecată (f.d. 71, v. 1).

Prin hotărârea Curţii de Apel Chișinău din 01 octombrie 2010 a fost intentat procesul de insolvabilitate faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 4, c/f *****. A fost desemnat în funcția de administrator al insolvabilității ÎI „Tabuncic Oleg”, certificat de perfecționare profesională nr. 14278 din 11.12.2009, eliberat de Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

La data de 06 decembrie 2010 Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a depus cerere de validare a creanţei, solicitând validarea creanţei în mărime de 2.472.989,62 lei la rangul III şi 659 384,85 lei la rangul VI (f.d. 100, v. 3). Conform tabelului definitiv al creanţelor Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, ca instituţie specializată de reprezentare a Bugetului Public Naţional a fost validat cu suma de 1.136.114,05 la rangul III şi

390.324,62 lei la rangul VI. Restul sumei solicitate a fost divizată faţă de Casa Naţională de Asigurări Sociale (f.d. 176-184, v. 3).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 12 ianuarie 2018 cauza civilă privind intentarea procesului de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, a fost transmisă după competenţă Judecătoriei Hînceşti.

La 04 ianuarie 2022 Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul reprezentantului Garbuz Valeriu în baza procurii a depus o cerere privind intentarea procedurii de faliment faţă de SA ’”VINURI IALOVENI”, în proces de insolvabilitate (f.d. 151, v. 22).

La data de 07.12.2022, Preşedintele Comitetului Creditorilor, Odagiu Ştefan a înaintat o cerere, prin care a solicitat restituirea fără examinare a cererii depuse de Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procedurii de faliment în temeiul art. 170 alin. (1) lit. c), e), f) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul central, din 14 iunie 2023 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Preşedintele comitetului Creditorilor SA ”VINURI IALOVENI”, Odagiu Ştefan cu privire la restituirea cererii depuse de Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procesului de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, în proces de insolvabilitate în temeiul art. 170 alin. (1) lit. c), e), f) Cod de procedură civilă.

La data de 25 august 2023 administratorul procesului de insolvabilitate SA ”VINURI-IALOVENI”, Cuculescu Corneliu, a înaintat cerere cu privire la scoaterea cererii de pe rol depuse de Serviciul Fiscal de Stat, în temeiul art. 267 lit. c) Cod de procedură civilă, invocând că procura eliberată reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat, Garbuz Valeriu nu acordă dreptul de a depune şi semna cereri în instanţa de judecată din nume propriu, respectiv aceasta urmează a fi scoasă de pe rol, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Prin încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul central, din 28 martie 2024, a fost admisă cererea administratorul insolvabilităţii SA ”VINURI IALOVENI” - Cuculescu Corneliu şi, s-a scos de pe rol cererea depusă Garbuz Valeriu, în interesele Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI”, în temeiul art. 267 lit. c) Cod de procedură civilă, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Potrivit dispoziţiilor art. 267 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

De asemenea, corespunzător art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele civile ale persoanelor juridice se susţin în instanţă de judecată de către organele lor de administrare, care acţionează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum şi de către alţi angajaţi împuterniciţi ai persoanei juridice, de către avocaţi sau avocaţi stagiari.

În conformitate cu prevederile art. 80 alin. (3) Cod de procedură civilă, procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită.

În corespundere cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de

reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepţia dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluţionarea litigiului, de a renunţa total sau parţial la pretenţiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenţii, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaşte, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacţii, de a intenta acţiune reconvenţională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătoreşti, drept care trebuie menţionat expres, sub sancţiunea nulităţii, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În conformitate cu prevederile art. 80 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată şi legalizată în modul stabilit de lege.

Potrivit prevederilor art. 132^3 alin. (1) Cod fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este condus de un director, care este asistat de 4 directori adjuncţi; (3) Directorul Serviciului Fiscal de Stat se numeşte în funcţie de către ministrul finanțelor pe un termen de 5 ani; (10) În exercitarea atribuţiilor sale, directorul Serviciului Fiscal de Stat emite ordine, indicaţii, dispoziţii în condiţiile legii; (11) Atribuţiile, responsabilităţile şi limitele de acţiune ale directorilor adjuncţi se stabilesc prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat; (12) Directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relaţia cu terţii sau acordă împuterniciri altor angajaţi ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat; (13) Directorul Serviciului Fiscal de Stat:

a) asigură executarea actelor legislative, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a ordonanţelor, hotărârilor şi dispoziţiilor Guvernului;

b) asigură realizarea sarcinilor şi funcţiilor ce revin Se*****ciului Fiscal de Stat;

c) asigură coordonarea şi supravegherea activităţii Se*****ciului Fiscal de Stat;

d) organizează sistemul de management financiar şi control, precum şi funcţia de audit intern;

e) aprobă repartizarea alocaţiilor bugetare conform clasificaţiei bugetare;

f) asumă angajamente bugetare şi efectuează cheltuieli în scopurile şi limitele alocaţiilor bugetare;

g) asigură gestionarea alocaţiilor bugetare şi administrarea patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;

h) aprobă statele de personal şi schema de încadrare ale Serviciului Fiscal de Stat în limitele efectivului-limită aprobat de către Guvern;

i) angajează, eliberează, aplică sancţiuni disciplinare, stimulează şi soluţionează problemele ce ţin de mişcarea de personal în cadrul Serviciului Fiscal de Stat;

j) soluţionează problemele activităţii operative, organizatorice, economico-financiare şi asigurării materiale şi sociale;

k) semnează actele normative în limitele competenţei Serviciului Fiscal de Stat.

(14) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, unele atribuţii pot fi delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat. Limitele şi condiţiile

delegării se precizează prin actul de delegare; (16) În cazul absenţei directorului Serviciului Fiscal de Stat, atribuţiile acestuia sânt exercitate de unul dintre directorii adjuncţi; (17) Actele oficiale ale Serviciului Fiscal de Stat sânt semnate olograf sau, în conformitate cu legislaţia, prin aplicarea semnăturii electronice de către directorul Serviciului Fiscal de Stat sau de către persoanele cu funcţii de răspundere din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, abilitate cu acest drept prin ordin al directorului.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Cu referire la existența împuternicirilor de a depune cerere de intrare în faliment de către persoana care a semnat-o, Colegiul, analizând actele și înscrisurile anexate la cererea de recurs și materialele pricinii atestă, că în vederea demonstrării existenței împuternicirilor procedurale de a depune cerere de intrare în faliment, în numele și interesele Serviciului Fiscal de Stat, Garbuz Valeriu a prezentat procura cu nr. 225 din 11.01.2021, semnată de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Rozalina Albu, prin care Garbuz Valeriu a fost împuternicit, în temeiul art. 132^3 alin. (1), (12) Cod fiscal, art. 374 Cod civil, art. 75, 80, 81 Cod de procedură civilă, să reprezinte interesele Serviciului Fiscal de Stat în toate instanţele de judecată, inclusiv cu dreptul de a depune cereri în instanţa de judecată, organizaţiile de stat, nestatale şi obşteşti, orgaanele de urmărire penală; cu dreptul de a ridica titlu executoriu emis de instanţa de judecată, precum şi să reprezinte interesele Serviciului Fiscal de Stat în cadrul derulării procesului de insolvabilitate şi lichidare a întreprinderilor, de faliment, de restructurare, de a întocmi toate actele de procedură, inclusiv cu dreptul de a participa şi a vota la adunările creditorilor, ş.a.

Prin urmare, completul judiciar conchide, că instanța de fond temeinic și legal a ajuns la concluzia că persoana care a semnat și a depus cererea de intrare în faliment, în numele și interesele Serviciului Fiscal de Stat, nu dispune de împuterniciri procedurale în acest sens. Or, Colegiul accentuează, că procura cu nr. 225 din 11.01.2021 nu prevede dreptul lui Garbuz Valeriu de a semna cererea de faliment, în cadrul procedurii de insolvabilitate, ci doar de a o depune.

Colegiul consideră necesar de a reitera dispozițiile art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, or, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun şi în cele specializate este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de prezentul Cod şi de alte Legi organice. Normele de drept procedural civil din alte Legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova şi

prezentului Cod. În speță, instituția reprezentării în procesul civil este guvernat în mod special de legislația procesual civilă și nu de norme materiale ale legislației civile sau fiscale.

Corespunzător Colegiul conchide cert, că la data depunerii cererii de intrare în faliment persoana care a semnat acest act procesual- Garbuz Valeriu, nu dispunea de împuterniciri procesuale corespunzătoare în acest sens, eliberate de autoritatea recurentă în conformitate cu prevederile legale, acționând în lipsa unor astfel de împuterniciri, situație care impune indubitabil necesitatea scoaterii cererii semnată de ultimul, în numele și interesele Serviciului Fiscal de Stat, în lipsa unor împuterniciri acordate de autoritatea respectivă în acest sens. Or, partea care a admis omisiunea urmează să suporte consecințele sancțiunilor procedurale impuse de lege, care în speță, se manifestă prin scoaterea cererii de pe rol, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Colegiul ține să reitereze, că din conținutul normelor de procedură anterior expuse, ce reglementează situația juridică privind împuternicirile de reprezentare a persoanei juridice în cadrul procesului civil se desprinde cert faptul, că în cazul de reprezentare exercitată de un angajat, împuternicirile acestuia urmează a fi atestate prin procura eliberată în modul corespunzător, semnată de administratorul/conducătorul persoanei juridice sau de reprezentantul acesteia, ultimul urmând să întrunească criteriile și exigențele expuse la art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, adică să fie un angajat împuternicit ai persoanei juridice, cu dreptul de a delega și a transmite dreptul de a reprezenta persoana juridică în cadrul procedurilor judiciare, iar procura, urmează să conțină direct și nemijlocit expus acest drept, sub sancțiunea nulității.

În speță, după cum s-a indicat anterior, persoana care a semnat și declarat cererea de intrare în faliment, în numele și interesele Serviciului Fiscal de Stat, nu a făcut dovada existenței împuternicirilor procedurale acordate în acest sens, deoarece nu a prezentat o procură eliberată pe numele său, care să conțină inclusiv împuternicirile de a semna cererea de faliment.

În favoarea concluziei enunțate Colegiul face referire și la jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenţei dreptului, securitatea raporturilor juridice. Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34 f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea cauzelor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Sintetizând cele reliefate supra, Colegiul conchide că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, având la bază cumulul probelor administrate, cărora le-a fost oferită apreciere juridică cuvenită. În opoziție, recurentul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță. Iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de

drept material și procedural.

Din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt și de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menține încheierea primei instanțe.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,

Se menține încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul central, din 28 martie 2024, de scoatere de pe rol a cererii depusă Garbuz Valeriu, în interesele Se*****ciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procesului de faliment faţă de SA ”VINURI IALOVENI”.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei